

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

N 950 - 01 - 217/20. 05 2009 г.

На основание чл. 8, ал. 1 , точка 1 и чл. 64, ал. 1 и ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям законопроект за управление на отпадъците в област София, № 902-01-37, внесен от Министерски съвет на 19.05.2009 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- КОМИСИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Комисии:

- КОМИСИЯ ПО МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ, РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА И БЛАГОУСТРОЙСТВО
- КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
- КОМИСИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

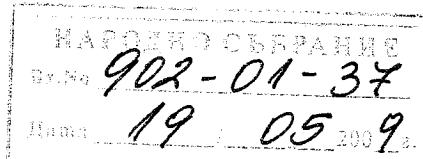
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

№...02.01-84.....

..19....май..... 2009 г.

до

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

г-н ГЕОРГИ ПИРИНСКИ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПИРИНСКИ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение №.....365..... на Министерския съвет от 2009 г. проект на Закон за управление на отпадъците в област София.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Сергей Станишев)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 365

от 19 май 2009 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Одобрява проекта на Закон за управление на отпадъците в област София.
2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.

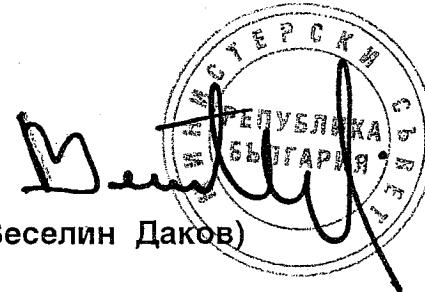
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Сергей Станишев

ЗА ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
“ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ”:

(Веселин Даков)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

З А К О Н
за управление на отпадъците в област София

Раздел първи

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този закон урежда обществените отношения, свързани с дейностите по екологосъобразното управление на отпадъците в населените места на територията на област София.

(2) По смисъла на този закон управлението на отпадъците в населените места на територията на област София обхваща всички дейности по събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране, оползотворяване и/или обезвреждане на битови отпадъци и строителни отпадъци, генериирани или намиращи се на територията на област София, а също и дейностите по почистване и снегопочистване на териториите, предназначени за обществено ползване в строителните граници на населеното място.

(3) Законът не се прилага по отношение на отпадъците, изключени от приложното поле на Закона за управление на отпадъците.

Чл. 2. Целите на закона са:

1. предотвратяване, преодоляване и ликвидиране на негативните последици за общественото здраве и околната среда на територията на област София, които са предизвикани или биха могли да бъдат предизвикани от кризисна ситуация при управлението на отпадъците на тази територия;

2. осигуряване на съответстващо на съвременните стандарти за обществено здраве и екологосъобразно осъществяване на дейностите по чл. 1, ал. 2;

3. устойчиво управление на битовите и строителните отпадъци на територията на област София и решаване на проблема с депото за твърди битови отпадъци в квартал Суходол и недопускане на последващи кризисни ситуации при управлението на отпадъците на територията на област София.

Чл. 3. Притежатели на битови отпадъци на територията на област София са причинителите на отпадъците, както и лицата, в чието владение се намират те, а също и лицата, на които държавата е възложила дейностите по чл. 1, ал. 2.

Раздел втори

ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

Чл. 4. (1) Дейността по управлението на отпадъците в област София се осъществява от държавата. Органите и администрацията на Столичната община са длъжни да съдействат на държавата и на определените в този закон органи при осъществяването на дейността им по управление на отпадъците в област София.

(2) Министерският съвет:

1. приема наредби за определяне на условията и реда за извършване на дейностите по чл. 1, ал. 2, за условията и реда за изхвърлянето и разделното събиране на отпадъци и за контрола върху тези дейности;
2. приема тарифа за таксите за услугите по т. 1;
3. създава администрация за изпълнението на този закон към органа по ал. 3 или към оправомощеното от него длъжностно лице.

(3) Министърът на регионалното развитие и благоустройството или оправомощено от него длъжностно лице:

1. изпълнява функциите по чл. 16, чл. 17, ал. 2, чл. 18, ал. 2, чл. 29, ал. 1, т. 1, чл. 31, ал. 3, изречение второ, чл. 35, ал. 2, чл. 60, ал. 2, чл. 80, ал. 1, т. 6, чл. 92, чл. 96, ал. 1, чл. 97, 104а и 118 от Закона за управление на отпадъците;
2. организира възлагането и контрола на дейностите по ал. 2, т. 1;
3. упражнява контрол по изпълнението на този закон чрез съответната администрация;
4. отстранява причините и последствията от кризисни ситуации при управлението на отпадъците в област София.

(4) Лицето, оправомощено по реда на ал. 3, може да е орган или длъжностно лице във или извън състава на администрацията на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

**Раздел трети
ФИНАНСИРАНЕ**

Чл. 5. (1) Дейностите по чл. 1, ал. 1 се финансират чрез:

1. държавна такса за битови отпадъци;
2. субсидии от държавния бюджет;
3. средства по международни програми и споразумения;
4. извънбюджетни средства.

(2) Държавната такса по ал. 1, т. 1 се администрира от специализираната администрация на Столичната община.

(3) Постъпващите приходи от държавни такси за битови отпадъци за област София се предоставя като трансфер от Столичната община по централния бюджет ежемесечно до 10-о число на следващия месец.

(4) Местна такса за битови отпадъци в Столичната община не се дължи и събира.

(5) Държавната такса за битови отпадъци за област София се формира и администрира при спазване на следните принципи:

1. таксата се определя в годишен размер с тарифата по чл. 4, ал. 2, т. 2 въз основа на необходимите материално-технически и административни разходи по предоставяне на услугата на базата на план-сметка, изготвена от министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на околната среда и водите;

2. таксата е пропорционална на данъчната оценка на съответния имот или се определя като проста въз основа на натурано измерено потребление на услугата и се заплаща безкасово или в брой; натураното потребление може да бъде измервано по свързани индикатори;

3. размерът на таксата се определя по начин, който позволява възстановяване на пълните разходи на държавата по предоставяне на услугата и дава възможност за повишаване качеството на услугата, като същевременно позволява постигане на справедливо съотношение между заплащената такса и индивидуалния обем на ползваната услуга;

4. размерът на таксата за съответната година може и да не възстановява пълните разходи на държавата по предоставянето на услугата, когато Министерският съвет реши, че това се налага за защита на

обществения интерес; в този случай разликата между разходите и размера на таксата е за сметка на държавния бюджет или на друг приходоизточник.

(6) Министерският съвет определя реда, по който лицата, неползваващи услугата през съответната година или през определен период от нея, се освобождават от заплащане на съответната такса, реда за освобождаване на отделни категории лица изцяло или частично от заплащане на отделни видове такси, както и реда за разсрочване или отсрочване на задължения за внасяне на таксата.

(7) Държавната такса по ал. 1, т. 1 се внася на 4 равни вноски в сроковете за заплащане на данъка върху недвижимите имоти съгласно Закона за местните данъци и такси.

Раздел четвърти

РЕЖИМ НА СОБСТВЕНОСТТА И УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА ПРИ РЕАЛИЗИРАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЛАСТ СОФИЯ

Чл. 6. (1) Имоти и части от имоти - собственост на физически или юридически лица, могат да се отчуждават принудително в полза на държавата въз основа на влязъл в сила подробен устройствен план за изграждане на депо и/или на завод за преработка на твърди битови отпадъци за нуждите на област София и след предварително и равностойно парично обезщетение.

(2) Подробният устройствен план по ал. 1 се възлага, съгласува, одобрява, съобщава и влиза в сила по реда на Закона за устройство на територията.

Чл. 7. (1) Отчуждаването на имотите по чл. 6, ал. 1 се осъществява по реда на Закона за държавната собственост.

(2) Обжалването на размера на обезщетенията за отчуждаваните имоти по ал. 1 не е основание за постановяване на отказ за одобряване на инвестиционни проекти и издаване на разрешение за строеж.

(3) Министърът на регионалното развитие и благоустройството или оправомощеното от него длъжностно лице прави предложение за принудително отчуждаване пред министъра на финансите и министъра на регионалното развитие и благоустройството при наличие на предпоставките по чл. 6, ал. 1.

(4) Министърът на регионалното развитие и благоустройството се произнася относно наличието на основание за отчуждаване, а министърът на финансите - относно финансовата обезпеченост на отчуждаването.

(5) За неуредените в чл. 6 и 7 от закона въпроси се прилагат съответно разпоредбите на Закона за устройство на територията.

Чл. 8. (1) Предложениета за утвърждаване на площадка или трасе за проектиране и за промяна на предназначението на земеделска земя, необходима за изграждане на депо и/или на съоръжения и/или на инсталации за третиране на отпадъци, се внасят от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(2) Решението на комисията за земеделските земи за утвърждаване на площадка или трасе за проектиране и за промяна на предназначението на земеделска земя се издава в 7-дневен срок от поискването му.

Чл. 9. (1) При изграждане на депо и/или на съоръжения, и/или на инсталации за третиране на отпадъци за нуждите на област София централните и териториалните органи на изпълнителната власт извършват административно обслужване в срокове, с една трета по-кратки от предвидените в съответните нормативни актове, освен в случаите по чл. 7, 8 и чл. 9, ал. 2 – 5.

(2) Административното обслужване се осъществява от компетентните органи в 5-дневен срок от постъпване на искането в случаите по:

1. член 140, ал. 1 и чл. 144, ал. 3, т. 1 от Закона за устройство на територията;

2. член 26, ал. 3 от Закона за пътищата;

3. член 112а от Закона за опазване на околната среда.

(3) Административното обслужване се осъществява от компетентните органи в 14-дневен срок от постъпване на искането в случаите по:

1. член 141, ал. 8, предложение първо и чл. 144, ал. 3, т. 2 от Закона за устройство на територията;

2. членове 111 и 112 от Закона за опазване на околната среда;

3. член 62а, ал. 1 от Закона за водите.

(4) Административното обслужване се осъществява от компетентните органи в 30-дневен срок от постъпване на искането в случаите по чл. 96, ал. 5 от Закона за устройство на територията.

(5) За осъществяване на административно обслужване във връзка с изграждането на депо и/или на съоръжения, и/или на инсталации за третиране на отпадъци за нуждите на област София органите на държавния санитарен контрол и органите по пожарна безопасност и спасяване съобразно компетентността си издават необходимите документи в 14-дневен срок.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. (1) По смисъла на този закон „кризисна ситуация при управлението на отпадъците на територията на област София“ е влошаване на установеното нормално състояние на управлението на отпадъците, обхванала територията населените места в област София, предизвикана от човешка дейност (действие или бездействие) или от природни явления, в резултат на която условията за осъществяване на дейностите по управлението на отпадъците по смисъла на чл. 1, ал. 2 в населените места са нарушени и могат да засегнат или застрашат здравето на населението или околната среда в размери, които изискват предприемането на мерки и използването на специални ресурси.

(2) Понятията „събиране на отпадъци“, „транспортиране на отпадъци“, „временно съхраняване на отпадъци“, „оползотворяване на отпадъци“ и „обезвреждане на отпадъци“ по смисъла на чл. 1, ал. 2 от този закон, както и понятията „третиране на отпадъци“, „отпадъци“, „битови отпадъци“ и „строителни отпадъци“ имат съответно значенията, определени в Допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците.

(3) Понятията „предварително третиране на отпадъци“, „депо за отпадъци“, „съоръжение за третиране на отпадъци“ и „инсталация за третиране на отпадъци“ по смисъла на този закон имат съответно значенията, определени в Допълнителните разпоредби на наредбата по чл. 13 от Закона за управление на отпадъците.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Депото за битови отпадъци в квартал Суходол прекратява експлоатацията си не по-късно от 1 януари 2010 г.

§ 3. В 30-дневен срок от влизането в сила на закона органът или оправомощеното от него лице по чл. 4, ал. 3 внася в Министерския съвет предложение за щатна численост и бюджет на администрацията за изпълнението на този закон.

§ 4. (1) Столичната община разплаща извършените разходи по управлението на битовите отпадъци за периода от 1 януари до 30 юни 2009 г. със събраните приходи от такса за битови отпадъци.

(2) Остатъкът от набрани средства от такса за битови отпадъци към 1 юли 2009 г. и постъпващите приходи от нея след тази дата се предоставят като трансфер по централния бюджет ежемесечно до 10-о число на месеца, следващ отчетния период, а за декември - не по-късно от 20-о число на същия месец.

§ 5. (1) В тримесечен срок от влизането в сила на закона министърът на околната среда и водите, министърът на финансите и министърът на регионалното развитие и благоустройството разработват и внасят в Министерския съвет проекта на наредба по чл. 4, ал. 2, т. 1 и проект за тарифа по чл. 3, ал. 3 от Закона за държавните такси във връзка с чл. 4, ал. 2, т. 2 и чл. 5, ал. 5 от този закон.

(2) До създаването на администрацията по чл. 4, ал. 2, т. 3 и приемането на наредбата по чл. 4, ал. 2, т. 1 функциите по чл. 4, ал. 3 се изпълняват от областния управител на област София и от администрацията към него.

(3) Столичната община, органите на изпълнителната власт, както и физическите и юридическите лица са длъжни да оказват съдействие на областния управител на област София при осъществяването на предвидената в ал. 2 дейност по управлението на отпадъците в област София.

§ 6. (1) Дължимата такса за битови отпадъци за 2009 г. се внася по реда и в сроковете, предвидени по Закона за местните данъци и такси.

(2) До приемането на тарифата по чл. 4, ал. 2, т. 2 разходите по депонирането на битовите отпадъци, заплащани от държавната администрация за 2009 г., не могат да са по-големи от утвърдените с план-сметката по чл. 66, ал. 1 от Закона за местните данъци и такси.

§ 7. (1) Във връзка с възможностите за финансиране по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.” - приоритетна ос 2: „Подобряване и развитие на инфраструктурата за управление на отпадъците” Столичната община запазва качеството си на бенефициент.

(2) Столичната община има правото да кандидатства и да получи финансиране по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.” в обема и размера, предвидени в Механизма за развитите на инфраструктурата за управление на отпадъците с подкрепата на Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.”, одобрен от Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.” на 24 март 2009 г.

§ 8. В Закона за държавните такси (обн., ДВ, бр. 104 от 1951 г.; изм. и доп., бр. 89 от 1959 г., бр. 21 от 1960 г., бр. 53 от 1973 г., бр. 87 от 1974 г., бр. 21 от 1975 г., бр. 21 от 1990 г., бр. 55 от 1991 г., бр. 100 от 1992 г., бр. 69 и 87 от 1995 г., бр. 37, 100 и 104 от 1996 г., бр. 82 и 86 от 1997 г., бр. 133 от 1998 г., бр. 81 от 1999 г., бр. 97 от 2000 г., бр. 62, 63 и 90 от 2002 г., бр. 84 и 86 от 2003 г., бр. 24, 36 и 37 от 2004 г. бр. 43 от 2005 г., бр. 18 и 33 от 2006 г. и бр. 43 от 2008 г.) в чл. 3 се създава ал. 3:

„(3) Държавните такси за обществени услуги, които се предоставят при условията на непрекъсваем режим или периодично, се внасят по ред, определен от Министерския съвет.”

§ 9. В Закона за местните данъци и такси (обн., ДВ, бр. 117 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 71, 83, 105 и 153 от 1998 г., бр. 20, 51 и 103 от 1999 г., бр. 34 и 102 от 2000 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 28, 45, 56 и 119 от 2002 г., бр. 84 и 112 от 2003 г., бр. 6, 18, 36, 70 и 106 от 2004 г.; бр. 87, 94, 100, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 36 и 105 от 2006 г., бр. 55 и 110 от 2007 г. бр. 70 и 105 от 2008 г. и бр. 12 и 19 от 2009 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 6 се създава ал. 3:

„(3) В Столичната община не се събира такса по ал. 1, буква „а”.”

2. Създава се чл. 71а:

„Чл. 71а. Правилата на този раздел не се прилагат по отношение на Столичната община.”

§ 10. В Закона за управление на отпадъците (обн., ДВ, бр. 86 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 70 от 2004 г., бр. 77, 87, 88, 95 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34 и 63 от 2006 г. и бр. 36, 70 и 105 от 2008 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 4, ал. 1:

а) в т. 1, буква "б" след думата "употреба" се добавя "оползотворяване";

б) създава се нова т. 2:

"2. подготовка за повторна употреба чрез извършване на проверка, почистване или ремонт, посредством които продуктите или компонентите на продукти, които са станали отпадък, се подготвят, за да могат да бъдат използвани повторно без каквато и да е друга предварителна обработка;"

в) досегашната т. 2 става т. 3;

г) досегашната т. 3 става т. 4 и в нея след думата "намаляване" се поставя запетая и се добавя "подготовка за повторна употреба, рециклиране".

2. В чл. 16, ал. 3 се създава т. 11:

„11. изпълнението на целите за рециклиране на битови и строителни отпадъци за съответната община съгласно Националната програма за управление на дейностите по отпадъците.“

3. В чл. 19а се създава ал. 4:

„(4) Регионалното сдружение на общини за управление на отпадъците отговоря за постигане на целите за рециклиране на битови и строителни отпадъци в рамките на регионите, определени по чл. 28, ал. 4.“

4. В чл. 23:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създават ал. 2 и 3:

“(2) При възникване на кризисна ситуация при управлението на отпадъците Министерският съвет по предложение на министъра на здравеопазването, министъра на околната среда и водите и министъра на регионалното развитие и благоустройството или по предложение на областния управител на съответната област определя необходимите мерки за справяне с кризисната ситуация, компетентните органи по прилагане на мерките, реда и източниците за финансиране на мерките и следи за изпълнението им.

(3) По предложение на министъра на околната среда и водите с акт на Министерския съвет до 20 на сто от капацитета на регионалните депа може да се използва за депониране на отпадъци, образувани на територията на общини, разположени в други региони за управление на отпадъците, съгласно Националната програма за управление на дейностите по отпадъците. Тези

отпадъци се депонират на цени, не по-високи от цената на депониране на отпадъците на общините от съответния регион, който се обслужва от депото.”

5. Създава се чл. 28а:

„Чл. 28а. Министърът на околната среда и водите разработва и внася в Министерския съвет Национална програма за предотвратяване образуването на отпадъците като самостоятелен документ или като част от Националната програма за управление на дейностите по отпадъците.”

6. В чл. 31 се създава ал. 6:

„(6) Регионалните програми включват мерки за постигане на целите за рециклиране на битови и строителни отпадъци в рамките на регионите, определени по чл. 28, ал. 4.”

7. В чл. 39 ал. 1, т. 8 накрая се добавя „от хуманното и ветеринарното здравеопазване и/или свързана с тях изследователска дейност”.

8. В Допълнителните разпоредби се създава т. 28:

“28. “Кризисна ситуация при управлението на отпадъците” е влошаване на установеното нормално състояние на управлението на отпадъците, обхванала територията на едно или повече населени места, предизвикана от човешка дейност (действие или бездействие) или от природни явления, в резултат на което условията за осъществяване на дейностите по управлението на отпадъците, а именно дейностите по събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране, оползотворяване и/или обезвреждане на отпадъци в населените места, са нарушени и могат да засегнат или застрават здравето на населението или околната среда в размери, които изискват предприемането на мерки и използването на специални ресурси.”

9. В Преходните и заключителните разпоредби:

а) в § 7 се създава изречение второ:

“Програмата по чл. 28а се разработва до 12 декември 2013 г.”;

б) създава се § 21:

“§ 21. (1) Правилата на чл. 16, чл. 17, ал. 2, чл. 18, ал. 2, чл. 19, чл. 19а, чл. 29, ал. 1, т. 1, чл. 31, ал. 3, изречение второ, чл. 35, ал. 2, чл. 60, ал. 2, чл. 80, ал. 1, т. 6, чл. 92, чл. 96, ал. 1, чл. 97, 104а и 118 не се прилагат по отношение на Столичната община и нейните органи.

(2) Органът или оправомощеното от него длъжностно лице по чл. 4, ал. 3 от Закона за управление на отпадъците на област София изпълнява

функциите по ал. 1 с изключение на тези по чл. 19 и 19а. За Столичната община наредбата по чл. 4, ал. 2, т. 1 от Закона за управление на отпадъците на област София се прилага вместо наредбата по чл. 19 от този закон.”

§ 11. В Закона за устройство на територията (обн., ДВ, бр. 1 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 41 и 111 от 2001 г., бр. 43 от 2002 г., бр. 20, 65 и 107 от 2003 г., бр. 36 и 65 от 2004 г., бр. 28, 76, 77, 88, 94, 95, 103 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30, 34, 37, 65, 76, 79, 80, 82, 106 и 108 от 2006 г., бр. 41, 53 и 61 от 2007 г., бр. 33, 43, 54, 69, 98 и 102 от 2008 г. и бр. 6, 17 и 19 от 2009 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 210 ал. 3 се изменя така:

“(3) Решението на комисията се съобщава на страните по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Те могат да го обжалват по реда на чл. 215, ал. 1. Обжалването на размера на обезщетението за обекти с национално значение не е основание за постановяване на отказ за одобряване на инвестиционни проекти и издаване на разрешение за строеж.”

2. В чл. 137, т. 2, буква „г” след думите „третиране на отпадъци” се добавя „и закриване на депа за отпадъци чрез повърхностно запечатване с горен изолиращ екран.

§ 12. За неуредените с този закон въпроси се прилагат съответно разпоредбите на Закона за управление на отпадъците.

§ 13. Изпълнението на закона се възлага на министъра на регионалното развитие и благоустройството, на министъра на околната среда и водите и на министъра на финансите съобразно функционалната им компетентност.

Законът е приет от XL Народно събрание на 2009 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Георги Пирински)

М О Т И В И

към проекта на Закон за управление на отпадъците в област София

Законопроектът за управление на отпадъците на територията на област София има за цел да създаде предпоставки за трайно и устойчиво решаване на един от най-големите проблеми на София – управлението на битовите отпадъците и поддържането на чистотата на града. Той предвижда конкретни мерки за предотвратяване, преодоляване и ликвидиране на негативните последици за общественото здраве и околната среда на територията на област София в кризисната ситуация при управлението на битовите отпадъци, в каквато в момента София се намира.

София освен че е най-голямата община в България, е и административен център на държавата. Това поставя още по-високи изисквания пред организацията на публичните услуги.

Европейска практика е прилагането на специфичен подход към столиците, различен от този за останалите общини в страната. Той се обуславя от високата степен на урбанизация, от генерирането на големи количества отпадъци от бита, както и от стопанската дейност, специфични за голям икономически и социален център.

Това обуславя необходимостта от специфичен подход при уреждане на някои важни стратегически въпроси в София, за решаването на които се налага допълнителна подкрепа. Един от тези въпроси е управлението на отпадъците, който предвид съществуващата кризисна ситуация следва да бъде решен чрез специфичен закон.

През последните години техническата обезпеченост на столицата да осигури адекватно управление на увеличените количества отпадъци намаля. Същевременно намирането на устойчиво решение на този въпрос сериозно се забави. Редица фактори доведоха до задълбочаване на кризата с управлението на отпадъците на столицата: забавянето на трайното дългосрочно решение за управление на отпадъците на София с повече от 5 години; балиране на битовите отпадъци, без да е налице решение за тяхното обезвреждане; стартирана наказателна процедура към България от страна на Европейската комисия за липсата на адекватна мрежа от съоръжения за

обезвреждане на отпадъците на София; ограничен капацитет на депото в Суходол, без да има достатъчна яснота дали той ще осигури възможност за обезвреждане на отпадъците до изграждане на новото депо в с. Яна като част от интегрираната система за управлението на отпадъците на София.

Към момента на депото в Суходол се депонират отпадъци над допустимия капацитет на т. нар. втори етап. Предстои издаване на комплексно разрешително за т. нар. първи етап на депото, който е с капацитет около 600 000 тона и би бил достатъчен за депониране на столичните отпадъци за около година и половина в съчетание със сепарирането. Наистина процедурите по реализацията на проекта за интегрирана система за управление на отпадъците са в напреднал етап, но при оптимистичен сценарий първата клетка на предвиденото за изграждане депо „Садината“ при с. Яна ще е готова до две години. Следователно се очертава липса на алтернатива за депониране на отпадъците на София за известен период от време.

Предвид факта, че намирането на решение на основните проблеми по управлението на отпадъците на София, включително за обезвреждането на балираните битови отпадъци, до момента е ставало с намесата на държавата, към настоящия момент подобно съдействие от страна на държавата и за решаването на въпроса с алтернатива за обезвреждането на столичните отпадъци до изграждането на депото при с. Яна е от решаващо значение.

Следва да се отбележи също, че ситуацията с управлението на отпадъците в София допълнително е усложнена от решението на Столичната община да прекрати договорите с „ДИТЦ“ ЕАД и с „Чистота София“ ЕАД, преди да има концепция кой ще поеме дейностите по сметосъбирането и сметоиззвозването в града. На този етап се сключват краткосрочни договори с фирми, които предвид факта, че нямат сигурност за дългосрочно изпълнение, не инвестират в техника и персонал и нямат необходимия капацитет за осигуряване на качествено сметопочистване на София. Работи се с остатяла техника, което допълнително затруднява изпълнението на сметопочистването, влошава неговото качество и създава рискове за околната среда. По мнение на РИОКОЗ – София, се създават и рискове за общественото здраве.

Всичко това наложи спешно да бъдат предприети мерки за предотвратяване на по-големи щети и за възстановяване адекватното управление на отпадъците, както и за отстраняване на рисковете за човешкото здраве и околната среда. Предвид описаните по-горе фактори и обстоятелства, характеризиращи София като административен център на

България, се наложи намесата на държавата поради явната необходимост от допълнителни, подпомагащи Столичната община мерки. Беше създаден Национален кризисен щаб в съответствие със Закона за управление при кризи, който да организира събирането, извозването и депонирането на битови отпадъци, с председател областния управител на област София Тодор Модев.

От изложеното по-горе се налага изводът, че е необходим специфичен подход при уреждане на стратегическия въпрос за управлението на отпадъците на София, който предвид съществуващата ситуация на криза може да бъде решен чрез приемането на специфичен закон.

Със законопроекта се променят отговорностите на органа на местното самоуправление в София с цел участие на държавата, която разполага с по-голям ресурс и административен капацитет за решаване на създалата се в София криза с управлението на битовите отпадъци. Обхватът на местното самоуправление е очертан в Конституцията на Република България и в Закона за местното самоуправление и местната администрация, а в Европейската харта за местно самоуправление той не е изрично дефиниран. Определени са единствено принципите и общите правила, въз основа на които този обхват трябва да бъде очертан от вътрешното законодателство.

Европейската харта за местно самоуправление допуска промяна, ако се наложи, дори ограничаване на правомощията на органите на местното самоуправление от друга власт, когато това е в рамките на закона. Това обуславя конституционообразността на правомощията на държавата в лицето на съответния министър да се произнася по поемането на определени отговорности и задължения на местната власт.

Законопроектът предвижда дейността по управлението на отпадъците в област София да стане изцяло държавна дейност, съответно - отменяне на местната такса за битови отпадъци и замяната ѝ с държавна такса. Това ще наложи и промяна в режима на събирането на този приход, както и преуреждане на финансовите взаимоотношения между държавата и Столичната община за 2009 г. Предвидено е таксата да се администрira от Столичната община и да се превежда по централния бюджет.

Предлага се депонирането и съхранението на отпадъците да остане за момента споделена отговорност между държавата и Столичната община, която е собственик на единственото действащо депо Суходол, притежаващо разрешение за дейности с отпадъци. Предвид силните негативни обществени нагласи след повторното отваряне на депото се предлага да бъде прекратена

експлоатацията му от 1 януари 2010 г., като правителството се ангажира да намери алтернативно решение.

Предвидено е дейностите по закона да се финансират чрез:

1. държавна такса за битови отпадъци;
2. субсидии от държавния бюджет;
3. средства по международни програми и споразумения;
4. извънбюджетни средства.

В законопроекта е предвидено държавната такса да се администрира от специализираната администрация на Столичната община. Постъпващите приходи от държавни такси за битови отпадъци за област София ще се предоставят като трансфер от Столичната община по централния бюджет ежемесечно. Таксата се определя в годишен размер въз основа на необходимите материално-технически и административни разходи по предоставяне на услугата на базата на план-сметка, изготовена от министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на околната среда и водите.

Размерът на таксата се определя по начин, който позволява възстановяване на пълните разходи на държавата по предоставяне на услугата и дава възможност за повишаване качеството на услугата, като същевременно позволява постигане на справедливо съотношение между заплащаната такса и индивидуалния обем на ползваната услуга. Размерът на таксата за съответната година може и да не възстановява пълните разходи на държавата по предоставянето на услугата, когато Министерският съвет реши, че това се налага за защита на обществения интерес. В този случай разликата между разходите и размера на таксата е за сметка на държавния бюджет или на друг приходоизточник.

Като защитна за бюджета мярка се предвижда "замразяване" на цената на услугите, свързани с депонирането на отпадъците за 2009 г. Финансирането на необходимите щатни бройки и бюджета на необходимия "държавен инспекторат" за контрол по изпълнението на услугите следва да се извърши чрез трансфер на бюджетни кредити и изцяло в рамките на постъплението от таксата върху битовите отпадъци. Тези разходи за 2009 г. са калкулирани и планирани и единствената промяна ще бъде в титуляря на тяхното упражняване.

С оглед на изложеното може да се направи обоснованият извод, че законопроектът предвижда съвместно осигуряване от държавата и община

на по-качествена и по-евтина услуга и решаване на неотложните въпроси, свързани с управлението на отпадъците на област София.

С проекта на Закон за управление на отпадъците в област София се предлагат и промени в Закона за управление на отпадъците. Измененията и допълненията в Закона за управление на отпадъците са свързани с транспортиране на изискванията на Новата рамкова директива за управление на отпадъците 2008/98/ЕС и въвеждане на ангажименти за местните органи за постигане на цели за рециклиране на битовите отпадъци, което е основно изискване на директивата и на Европейската комисия при реализиране на Оперативна програма "Околна среда 2007 – 2013 г.". Въвежда се разпоредба за предоставяне с решение на Министерския съвет на 20 на сто от капацитета на вече изградените регионални депа за приемане на битови отпадъци, генериирани на територията на други общини, извън определените региони по Националната програма за управление на отпадъците.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Сергей Станишев)